

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 111, fax: 234 665 444
posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOÚ-01131/19-3

PŘÍKAZ

Úřad pro ochranu osobních údajů, jako příslušný správní orgán podle § 64 odst. 1 zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, a podle čl. 58 odst. 2 písm. i) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), vydává dne 24. května 2019 v souladu s § 150 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a § 90 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, tento příkaz:

Základní škola [REDACTED],
IČ: [REDACTED]

- I. se uznává vinnou ze spáchání přestupku podle § 62 odst. 1 písm. b) zákona č. 110/2019 Sb., neboť porušila zásadu zákonnosti zpracování, kterého se, jako správce osobních údajů žáků a dalších osob podle čl. 4 bodu 7 nařízení (EU) 2016/679, dopustila tím, že v souvislosti s čipovou kartou [REDACTED] [REDACTED] zpracovávala po dobu od 4. září 2017 nejdéle do 18. února 2019 osobní údaje i těch žáků, kteří nevyužívali školní stravování, a to v rozsahu jméno, příjmení, evidenční číslo a adresa bydliště,

čímž porušila povinnost stanovenou čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, tedy povinnost zpracovávat osobní údaje pouze na základě některého právního důvodu upraveného v písm. a) až f) tohoto ustanovení,
- II. a dále se uznává vinnou ze spáchání přestupku podle § 62 odst. 1 písm. c) zákona č. 110/2019 Sb., neboť porušila některé z práv subjektu údajů podle čl. 12 nařízení (EU) 2016/679, kterého se, jako správce osobních údajů žáků a dalších osob podle čl. 4 bodu 7 nařízení (EU) 2016/679, dopustila tím, že minimálně od nabytí účinnosti Informačního memoranda dne 25. května 2018 do ukončení kontroly dne 1. března 2019 kladla nepřiměřené podmínky pro uskutečnění práva na přístup k informacím o osobních údajích,

čímž porušila povinnost stanovenou čl. 12 odst. 2 nařízení (EU) 2016/679, tedy povinnost správce usnadňovat výkon práv subjektu údajů podle čl. 15 až 22 nařízení (EU) 2016/679,

III. přičemž se podle § 62 odst. 5 zákona č. 110/2019 Sb.

upouští od uložení správního trestu.

Odůvodnění

Podkladem pro vydání příkazu je protokol o kontrole čj. UOOU-10664/18-13 ze dne 13. února 2019 pořízený podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), a nařízení (EU) 2016/679 PhDr. Petrem Krejčím, inspektorem Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“), v rámci kontroly provedené u obviněného ve dnech 18. prosince 2018 až 1. března 2019 a spisový materiál shromážděný v rámci této kontroly.

Dne 24. dubna 2019 nabyl účinnosti zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů. Podle čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán, a pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější. S ohledem na dobu spáchání protiprávního jednání specifikovaného ve výroku tohoto příkazu, tj. září 2017 až únor 2019, jakož i s ohledem na změny právních předpisů, ke kterým došlo v období mezi spácháním skutku a rozhodováním o něm, posoudil správní orgán obsah relevantních právních předpisů účinných v době spáchání činu a obsah později účinných právních norem a dospěl k závěru, že pozdější právní úprava obsažená v zákoně č. 110/2019 Sb. je pro pachatele příznivější, neboť na rozdíl od předchozí právní úpravy obsažené zejména v zákoně č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a změně některých zákonů, ukládá Úřadu, aby upustil od uložení správního trestu v případě, jde-li o správce a zpracovatele uvedené v čl. 83 odst. 7 nařízení (EU) 2016/679.

Ze spisového materiálu vyplývá, že Základní škola [redacted] zavedla dne 4. září 2017 bezkontaktní čipovou kartu [redacted] (dále jen „Klíčenka“), která může disponovat funkcemi otevření školních elektronických zámků, objednání a vyzvednutí obědů ve školní jídelně, použití jako čtenářský průkaz Městské knihovny [redacted] usnadnění cesty autobusem v MHD [redacted] a využívání jako platební karty dítěte, na niž je posíláno kapesné. Obviněný využíval Klíčenku pouze jako identifikátor do školní jídelny (objednání a vyzvednutí obědů ve školní jídelně) a jako identifikátor ke vstupu do kolárny (otevření elektronického zámku ke kolárně). Od září 2017 získali Klíčenku všichni žáci s tím, že všichni její uživatelé (resp. rodiče nebo zákonní zástupci) vyslovili souhlas s užíváním služeb, které Klíčenka umožňuje, pokud si ji aktivovali pro využití nabízených služeb.

Součástí spisového materiálu jsou i první dvě strany výpisu z evidence strážníků v rozsahu evidenční číslo ze systému, jméno, příjmení, třída, adresa bydliště strážníků, printscreen evidenční karty obsahující osobní údaje v rozsahu jméno, příjmení, třída, kategorie dle věku, datum narození, věk v daném školním roce, číslo Klíčenky, zda strážník využívá objednávání přes internet, typ platby, číslo účtu, banka, variabilní symbol a heslo pro objednání přes internet. V seznamu strážníků jsou uvedeni i žáci, kteří se ve školní jídelně nestravují. Ti jsou označeni písmenem „X“ a jejich zpracovávané osobní údaje jsou v omezeném

rozsahu, tedy jméno, příjmení, evidenční číslo a adresa bydliště. V případě využívání služby týkající se kolárny obviněný shromažďuje evidenční karty obsahující osobní údaje v rozsahu identifikátor z databáze, příjmení, jméno, kategorie časového přístupu žáků do kolárny, číslo Klíčenky, vnitřní identifikační číslo komunikátoru a datum aktualizace Klíčenky.

Dále se ve spisovém materiálu uvádí, že má obviněný jmenovaného pověřence pro ochranu osobních údajů, jímž je [REDAKCE] ze společnosti [REDAKCE]. Kontaktní údaje na pověřence jsou zveřejněny na webových stránkách obviněného. Pokud chce někdo podat žádost o přístup k osobním údajům, může se obrátit na kancelář školy nebo přímo na pověřence písemnou formou, a to buď osobním předáním písemné žádosti, doporučeným dopisem s ověřeným podpisem nebo prostřednictvím datové schránky.

K předmětu řízení lze konstatovat, že dle čl. 4 bodu 1 nařízení (EU) 2016/679 se osobním údajem rozumí veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě (dále jen „subjekt údajů“); identifikovatelnou fyzickou osobou je fyzická osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména odkazem na určitý identifikátor, například jméno, identifikační číslo, lokační údaje, síťový identifikátor nebo na jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity této fyzické osoby. Informace o žácích vedených v seznamech týkajících se Klíčenky, a to v minimálním rozsahu jméno, příjmení, evidenční číslo a adresa bydliště, jsou nepochybně osobními údaji, neboť na jejich základě je subjekt údajů jednoznačně identifikován a vztahují se k němu.

Dle čl. 4 bodu 2 nařízení (EU) 2016/679 se zpracováním rozumí jakákoliv operace nebo soubor operací, které jsou prováděny s osobními údaji nebo soubory osobních údajů pomocí či bez pomoci automatizovaných postupů, jako je shromáždění, zaznamenání, uspořádání, strukturování, uložení, přizpůsobení nebo pozměnění, vyhledání, nahlédnutí, použití, zpřístupnění přenosem, šíření nebo jakékoliv jiné zpřístupnění, seřazení či zkombinování, omezení, výmaz nebo zničení. Účastník řízení v rámci své činnosti, v souvislosti s poskytováním služeb nabízených Klíčenkou, nepochybně zpracovává osobní údaje žáků a dalších osob, neboť je shromažďuje, uchovává a v případě potřeby dále používá (a to včetně jejich zpřístupnění třetím subjektům). Současně je tedy v této souvislosti i správcem údajů žáků a dalších osob ve smyslu čl. 4 bodu 7 nařízení (EU) 2016/679, neboť v rámci své činnosti určil účel a prostředky zpracování.

K výroku I toho příkazu správní orgán konstatuje, že jako správce osobních údajů je obviněný povinen dodržet veškeré relevantní povinnosti stanovené tímto nařízením pro zpracování osobních údajů. Jedna z těchto povinností je vyjádřena v zásadě zákonnosti stanovené v čl. 5 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 2016/679, podle které musí být osobní údaje zpracovávány ve vztahu k subjektu údajů korektně a zákonným a transparentním způsobem. Na tuto zásadu pak navazuje čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, dle kterého je zpracování zákonné, pouze pokud je splněna nejméně jedna z podmínek stanovených v písm. a) až f) tohoto ustanovení a pouze v odpovídajícím rozsahu.

Správní orgán konstatuje, že zpracovávání osobních údajů i těch žáků, kteří nevyužívají stravování ve školní jídelně, by bylo v tomto případě teoreticky možné pouze s jejich předchozím souhlasem. Za tento souhlas ale nelze považovat souhlas s užíváním služeb, jak je popsán výše, protože takový nenaplnuje požadavky čl. 4 odst. 11 nařízení (EU) 2016/679,

tzn. nejedná se o svobodný, konkrétní, informovaný jednoznačný projev vůle, kterým subjekt údajů dává prohlášením či jiným zjevným potvrzením své svolení ke zpracování svých osobních údajů. Jiný právní důvod upravený v čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679 přitom nepřichází v úvahu. Proto nelze zpracování osobních údajů žáků nestravujících se ve školní jídelně považovat za zákonné.

Dále k výroku II tohoto příkazu správní orgán uvádí, že je podle čl. 12 odst. 2 nařízení (EU) 2016/679 správce povinen usnadnit výkon práv subjektu údajů podle čl. 15 až 22. V případech uvedených v čl. 11 odst. 2 správce neodmítne vyhovět žádosti subjektu údajů za účelem výkonu jeho práv podle článků 15 až 22, ledaže doloží, že nemůže zjistit totožnost subjektu údajů. Jak bylo výše popsáno, obviněný dovoluje pouze tři způsoby, jak mu má subjekt údajů doručit žádost o přístup k jeho osobním informacím, a to prostřednictvím osobního předání písemné žádosti, doporučeným dopisem s ověřeným podpisem nebo datovou schránkou. Je zcela zjevné, že tyto způsoby nejsou v souladu se zněním uvedeného článku, protože neusnadňují výkon práv subjektu údajů, ale naopak kladou nepřiměřené překážky. Není například důvod, proč by nebylo možné podat žádost prostřednictvím elektronické pošty (bez kvalifikovaného elektronického podpisu) v případě, že škola e-mailovou adresu zákonného zástupce zpracovává a běžně se zákonným zástupcem jejím prostřednictvím komunikuje.

Podle § 5 zákona č. 250/2016 Sb. je přestupkem škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Z čl. 83 odst. 7 nařízení (EU) 2016/679 vyplývá, že aniž jsou dotčeny nápravné pravomoci dozorových úřadů podle čl. 58 odst. 2 tohoto nařízení, může každý členský stát stanovit pravidla týkající se toho, zda a do jaké míry je možno ukládat správní pokuty orgánům veřejné moci a veřejným subjektům usazeným v daném členském státě. Podle § 62 odst. 5 zákona č. 110/2019 Sb. Úřad upustí od uložení správního trestu také tehdy, jde-li o správce a zpracovatele uvedené v čl. 83 odst. 7 nařízení (EU) 2016/679. S ohledem na skutečnost, že je obviněný veřejný subjekt, tedy správce uvedený v čl. 83 odst. 7 nařízení (EU) 2016/679, upustil správní orgán od uložení správního trestu.

Správní orgán považuje ve smyslu § 150 odst. 1 správního řádu skutkové zjištění za dostatečné a na základě výše uvedeného považuje za prokazané, že obviněný porušil svým jednáním povinnost stanovenou v čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, tedy povinnost zpracovávat osobní údaje pouze na základě některého právního důvodu upraveného v písm. a) až f) tohoto ustanovení, a dále povinnost stanovenou v čl. 12 odst. 2 nařízení (EU) 2016/79, tedy povinnost správce usnadňovat výkon práv subjektu údajů podle čl. 15 až 22 nařízení (EU) 2016/679, a proto rozhodl podle § 150 odst. 1 správního řádu ve spojení s § 90 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. ve věci příkazem.

Poučení: V souladu s § 150 odst. 3 správního řádu lze u Úřadu pro ochranu osobních údajů proti tomuto příkazu podat ve lhůtě 8 dnů ode dne jeho doručení odpor, kterým se příkaz ruší a řízení pokračuje.

Příkaz je doručen dnem převzetí stejnopisu, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení na poště. V případě doručování do datové schránky je dnem doručení okamžik přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději ale desátý den ode dne dodání příkazu do datové schránky.

Praha 24. května 2019

otisk
úředního
razítka

Vanda Foldová
ředitelka odboru kontrolního